

Šafařík naslov: »Literatur der Winden von Prof. u. Bibl. Math. Zhóp in Laibach 1831. Jan. — Juny, versendet den 27. Juny, erhalten 28. July 1831. P. J. Schaffarik«. Čop sam pa je naslovil svoj spis na začetku prve pole »H. Dr. Schaffarik (P. J.) zum windischen Abschnitt seiner Geschichte der slaw. Sprach- u. Lit.« Pregledal sem ves rokopis in sestavil natančno vse, kar je zapisal Čop in je izpuščeno v posmrtni Šafaříkovi izdaji — z opazkami Kopitarjevimi vred. Čop govori obširneje o slovenskih narečjih pod naslovom: »Varieteten der krainisch-windischen Mundart«. — Priložen je tudi list Dolinarjev (pri njegovem životopisu kot dokaz Čopove sodbe o njem) in list Staničev do Čopa (z dne 29. marcija 1831), v katerem odgovarja Stanič Čopu na vprašanje, ali so se tiskale v Gorici poleg Staničevih tudi druge slovenske knjige. —

Pridno sta si dopisovala tudi Oroslav Caf in Večeslav Hanka. Listi Cafovi, katere sem prepisal, so: z dne 19. oktobra 1846, 7. novembra 1846, 16. novembra 1846, 22. januarja 1847, 13. januarja 1848, 26. febr. 1850, 16. marcija 1850, 25. julija 1852, 5. febr. 1853, 9. avg. 1853, 16. maja 1857, 4. julija 1857, 22. junija 1858, 21. julija 1858, 23. avg. 1858, 16. okt. 1858, 28. dec. 1858, 8. junija 1859, 22. maja 1860. — Od začetka je pisal Caf slovensko, potem pa v nekakem vse-slovanskem jeziku, ki se je menjal z vsakim listom; naposled je pisal nemški. Caf je bil glavna podpora Hanki v boju z Miklošičem; Hankove polemike so v resnici le Cafove. — Pisal je Caf tudi bibl. Vrt'atku, en list vsaj se hrani v muzeju z dne 29. nov. 1865 in en list, katerega je napisal Jernej Francelj dne 25. septembra 1859. — Drugih listov nisem našel, tudi ne onih, katere omenja dr. M. Murko v lanjskem »Zvonu« (Kopitar Šafaříku dne 18. aprila 1836, D. Trstenjak istemu dne 22. septembra 1858, Dainko dne 21. junija 1827). —

Šafařík je liste redno prilagal spisom onega pisatelja, od katerega je list dobil. Večina knjig v njegovi knjižnici (sedaj v Češkem muzeju) je imela take liste, kar je tudi zabeleženo na dotičnih kataloških listkih. Poslednji čas so pobrali iz vsch knjig dotične dopise in jih spravili v posebnem rokopisnem oddelku. Omenjeni Trstenjakov list je bil najbrže priložen h knjižici Fest-Programm des k. k. Gymn. zu Marburg (Šaf. knjižnica, sign. 75. B. 70), kjer je bila natisnjena Trstenjakova razprava.

Ivan Kunšič.

Vabilo k družbi sv. Mohorja. Zopet se obračamo po stari navadi do dragih Slovencev in Slovenk, do vseh svojih rojakov širom sveta ter jih vabimo, naj se zopet pridružijo naši družbi! Do prelepega števila udov se je družba povzpela lani. Tudi letos naj bi ostalo tako, zakaj geslo naše za Mohorjevo družbo mora biti: »Ne nazaj, marveč vedno naprej in navzgor!«

Gg. poverjenike nujno in iskreno prosimo, naj tudi letos trudoljubno zbirajo po posameznih krajih krdela Mohorjanov ter jih vneto vabijo v kolo naše družbe. Ta trud naj pa podpirajo vsi rojaki. Ne le da naj ostanejo družbi zvesti vsi njeni dosedanji udje, marveč vsaki Mohorjan naj postane nekak apostol naše družbe s tem, da jo priporoča znancem svojim, vabi k nji prijatelje in nam tako pomaga približevati se smotru: da je ne bo več slovenske hiše in rodbine, kjer ne bi čitali Mohorjevih knjig!

Za mali donesek 1 gld. ponuja družba svojim udom šestero lepih knjig, po katerih si bistre um, blažijo srce, iz katerih zajemajo toliko zlatih nauk, premnogo prijetne zabave. Zato, rojaki, na delo, da se nas zbere zopet

častno in, ako Bog da, še večje število udov. To bode vsemu narodu v največjo srečo in čast ter tudi v ponos pred vnanjim svetom.

Knjige, katere v družbeni tiskarnici že marljivo pripravljajo, izidejo sledeče:

1. »Zgodbe sv. pisma«. VI. snopič. Te dragocene knjige Slovencem pač ni treba iznova priporočati. Vsaj ona naj primora vsakega uda, da vztraja pri družbi, da po nji sčasoma dobi v roke vse sv. pismo, ki nam prav odpira hram božji, ki je edino varno zavetje zmedenega človeškega življenja.

2. »Premišljevanja o presvetem Rešnjem Telesu«. Knjiga obsega 31 premišljevanj pobožnega laškega duhovnika Paganija ter popoln molitvenik s posebnim ozirom na presveto Rešnje Telo. Knjiga, se je zelo omilila rojakom pisateljevim in je predstavljena tudi že v mnoge druge jezike.

3. »Jagode«. Knjiga za odraslo mladino. — Stritarjeva knjiga »Pod lipo« se je jako omilila slovenski mladini. »Jagode« nadaljujejo to delo s tem, da podajajo bolj odrasli mladini mnogo lepe zabave in zdravega pouka. Nanižanih je v knjigi 56 pesmic, za temi se vrstijo 4 igrokazi, katere bodo lahko predstavljali na domačih odrih. Knjigo zaključuje poučna povest: »Janko Božić«. Ta knjiga naj vabi v Mohorjevo družbo zlasti naše mladeniče in dekleta!

4. »Postrežba bolnikom«. Te koristne knjige naj bi ne manjkalo v nobeni hiši! Kolikokrat nastopi hitro nevarna bolezen, a zdravnik je oddaljen in ga je težko dobiti. Ta knjiga bode učila, kako treba streči bolnikom, povedala potrebne stvari o hrani in pijači bolnikov, o prvi pomoči v sili in raznih nezgodah.

5. »Avstralija in nje otoki«. Kakor smo Mohorjanom podali opis Kitajcev in Japoncev, jim podamo po ti knjigi opis Avstralije in njenih otokov. Zanimivo opisovanje bode gotovo ugajalo.

6. »Koledar« za navadno leto 1900. Koledar bode uravnan, kakor je bil v zadnjih letih. Potrudili se bomo, da mu bo vsebina kolikor mogoče raznovrstna in zanimiva.

To je književni dar, ki ga družba letos pripravlja svojim udom. Slovenci, sezite po lepih knjigah, vpišite se v Mohorjevo družbo!

Posebej se tem potom obračamo še do gg. slovenskih pisateljev z iskreno prošnjo, naj nikar ne zabijo naše družbe, marveč naj jo pridno zalagajo s plodom svojega uma in truda!

Dostavljamo, naj se nam vpisovalne pole gotovo pošljejo do dne 5. marcija, kakor zahtevajo društvena pravila, da se ogromno delo v tiskarnici ne zavleče, in da bo mogoče knjige ob pravem času dodelati in razposlati. Le one, ki v pravem času pristopijo in obenem pošljejo udnino, bomo šteli za ude. Neudje pa morajo plačati za knjige kakor po knjigarnah, namreč 3 gl. 50 kr. — Bog blagoslovi na priprošnjo sv. Moharja skupno naše delo v prosep družbe in napredek naroda slovenskega.

V Celovcu, dne 2. februarja 1899. l.

Odbor.

Ivan Trinka, Italšti Slovinci. Vrla praška revija »Slovanský přehled« se pridno ozira tudi na narodne razmere Slovencev. Že v prvi številki (mesec říjen) je prinesla »Listy z Korutan«, ki opisujejo narodne meje koroških Slovencev, s pridejanim zemljevidom »Hranice Slovincův korutanských a italských« (po Kozlerju), in potem I. Trinka dopis iz Vidma o »italskih Slovencih«. V petem broju te revije pa nam podaja omenjeni pisatelj točen in zadosten popis tako